

konfrontationen mellem på den ene side østbloklandene og Frankrig, der fastholdt, at Sikkerhedsrådet var det eneste kompetente organ i alle spørgsmål vedrørende de fredsbevarende operationer, og på den anden side størstedelen af de andre medlemmer, der fremhævede generalforsamlingens residuelle beføjelse til at iværksætte fredsbevarende operationer i tilfælde, hvor Sikkerhedsrådet ikke var i stand til at træffe beslutning herom.

Tanken om nedsættelse af en finanskomité spillede en vis rolle i debatten og støttedes af bl.a. de vestlige medlemmer, Japan og Venezuela, selv om der mellem disse lande indbyrdes gjorde sig forskellige opfattelser gældende med hensyn til en sådan komité's opgaver, dens sammensætning samt spørgsmålet om, til hvilket overordnet organ den skulle rapportere. Flere lande omtalte de i udvalget tidligere fremsatte forslag om forberedende foranstaltninger, oprettelse af særlige FN-enheder i de enkelte lande etc., der kunne bidrage til hurtig iværksættelse og effektivisering af fremtidige fredsbevarende operationer, samt om begrænsning af udviklingslandenes bidrag til fredsbevarende operationer. Østbloklandene fremhævede stærkt ønskeligheden af, at Sikkerhedsrådet indgik aftaler med medlemslandene om at stille væbnede styrker og andre faciliteter til rådighed for Sikkerhedsrådet i overensstemmelse med pagtens artikel 43 (tvangsforanstaltninger). Heroverfor understregedes det fra anden side, uden at der rejstes indvendinger imod selve tanken om indgåelse af sådanne aftaler, at en drøftelse herom hørte hjemme i Sikkerhedsrådet, at 33-magtsudvalgets opgaver alene vedrørte fredsbevarende operationer iværksat med samtykke af de regeringer, på hvis territorium operationerne blev udført.

Af de enkelte landes indlæg i debatten kan følgende fremhæves:

Æthiopien foreslog indgåelse af en række „gentleman“-aftaler vedrørende proceduren for iværksættelse og finansiering af fredsbevarende operationer. Forslaget byggede imidlertid på generalforsamlingens residuelle kompetence, hvorfor dets effektive gennemførelse ville kræve en anerkendelse af dette princip af hele medlemskabet.

Japan foreslog oprettet en stående finans-

komité, som kunne afgive anbefalinger til generalforsamlingen med hensyn til påligning af bidrag. Komiteens anbefalinger skulle kræve $\frac{2}{3}$ flertal og generalforsamlingens beslutninger på basis heraf være bindende for medlemskabet.

Frankrig tilsluttede sig princippet om en finanskomité, men ønskede ad hoc komiteer for hver enkelt fredsbevarende operation, ligesom komiteerne skulle rapportere til Sikkerhedsrådet og ikke til generalforsamlingen. Komiteernes opgave skulle alene være af rådgivende art, og de skulle bestå af Sikkerhedsrådets medlemmer samt til eksempel 15 andre medlemslande.

USA og *Sovjetunionen* gentog deres velkendte synspunkter, uden at nogen ændring kunne spores i de to landes stilling. Spørgsmålet om betaling af frivillige bidrag til letelse af FNs finansielle situation gav anledning til en til tider heftig debat mellem de to lande. *USA* opfordrede kraftigt de lande, herunder *Sovjetunionen*, som endnu ikke efter den i 1965 i forbindelse med *USA*s opgivelse af artikel 19 opnåede forståelse havde ydet frivillige bidrag, til at yde sådanne. Indkom der bidrag som lovet, ville *USA* ikke mangle i rækken af bidragydere. *Sovjetunionen* gav udtryk for vilje til at yde et frivilligt bidrag, men hævdede, at den i 1965 opnåede forståelse omfattede alle FNs medlemslande, altså også *USA*, der imidlertid nu søgte at unddrage sig sine løfter ved at forlange, at *Sovjetunionen* først skulle betale.

2. Sideløbende med debatten i 33-magtsudvalget førtes forhandlinger om indholdet af udvalgets rapport til den 5. ekstraordinære generalforsamling.

De uforpligtede, ikke-europæiske medlemmer af udvalget udarbejdede et udkast til konklusioner af udvalgets arbejde med følgende indhold: Udvalget retter en ny appel til alle medlemslande, som endnu ikke har ydet frivillige bidrag, og i særdeleshed de højt udviklede lande, om at yde sådanne bidrag. Udvalget tager til efterretning de forskellige forslag om finansiering af fredsbevarende operationer, herunder især ved frivillige bidrag, finansiering ved de direkte involverede parter, afholdelse af udgifterne af angriberen samt fordeling af udgifterne